

Landskrona stad

Stadsledningsförvaltningen Samhällsskydd- och trygghet

Datum	Er Referens
2021-09-10	
Handläggare	Vår Referens
Annika Persson	2021/1841

Nämnd	§	Datum
Kommunstyrelsens arbetsutskott		2021-09-27
Kommunstyrelsen		2021-10-14

Remissyttrande- Kommuner mot brott (SOU 2021:49)

Ärendebeskrivning

Landskrona stad har getts möjlighet att yttra sig gällande ett nytt lagförslag som föreslås heta ”Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete”.

Förslaget innebär i korthet att:

- kommuner ska ta fram lokala lägesbilder, orsaksanalyser och åtgärdsplaner
- kommunen ges ett särskilt ansvar för den lokala samordningen av arbetet
- det i varje kommun ska det finnas en samordningsfunktion för det brottsförebyggande arbetet
- Kommunstyrelsen, eller annan nämnd som fullmäktige särskilt bestämmer, ska ansvara för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete.

För Landskrona stads del är bedömningen att förslaget inte kommer att ha någon större effekt när det gäller att öka tryggheten och minska brottsligheten i den egna kommunen. Staden arbetar redan på ett sätt som i stor utsträckning påminner om den struktur som förslaget anger. Landskrona stad välkomnar däremot utredningens förslag om att tillsätta en fristående expertgrupp som identifierar behov i särskilt utsatta områden. Det finns exempelvis idag ingen nationell plan för hur utvecklingen i denna typ av områden ska vändas.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att översända yttrande daterat 21-09-10 till Justitiedepartementet såsom stadens eget.

Beslutsunderlag

Landskrona stad har getts möjlighet att yttra sig gällande ett nytt lagförslag som föreslås heta ”Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete”.

Förslaget är en del i regeringens 34-punktsprogram med åtgärder mot gängkriminalitet. Den nya lagens syfte ska vara att säkerställa att kommunerna

Landskrona stad
Stadshuset
261 80 Landskrona
Besöksadress

Tfn
Fax
annika.persson@landskrona.se
www.landskrona.se

Bankgiro 868-6123
Plusgiro 12345-5
Org.nr 212000-1140

arbetar med och tar ansvar för brottsförebyggande frågor på ett sätt som ökar förutsättningarna för effektivitet i samhällets brottsförebyggande arbete. Av utredningens direktiv framgår att uppdraget inte är att överväga *om* det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete ska lagstadgas utan att överväga och föreslå *hur* ett sådant lagstadgat ansvar bör utformas.

Förslaget innebär i korthet:

- att alla kommuner ska ta fram en lägesbild som beskriver brottsligheten och dess konsekvenser inom kommunens geografiska område. Lägesbilden ska även innehålla en analys av orsakerna till de problem som identifieras. Utifrån lägesbilden ska kommunen ta ställning till behovet av förebyggande åtgärder samt formulera det i en åtgärdsplan. Uppdatering och uppföljning av ska ske minst vartannat år.
- att kommunen ges ett särskilt ansvar för den lokala samordningen av arbetet. Ansvaret innebär att kommunen ska verka för att överenskommelser om samverkan träffas med relevanta aktörer samt att strategiska brottsförebyggande frågor hanteras i ett råd bestående av de aktörer som är närmast berörda av arbetet. Rådet bör bestå av representanter för ledningsfunktioner och om det är ändamålsenligt kan rådet även behandla andra frågor än de brottsförebyggande.
- att det i varje kommun ska det finnas en samordningsfunktion för det brottsförebyggande arbetet. Funktionens uppgifter ska bland annat vara att samordna och stödja kommunens interna arbete med brottsförebyggande frågor, fungera som kontaktpunkt för externa aktörer samt bidra till att information om brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet i kommunen sprids till invånare och andra som kan ha intresse av den.
- Kommunstyrelsen, eller annan nämnd som fullmäktige särskilt bestämmer, ska ansvara för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete.
- att Brå kontinuerligt ska följa upp lagens tillämpning. Brå ska, i samråd med länsstyrelserna, lämna förslag på hur ett sådant uppföljningssystem närmare bör vara konstruerat.

Utöver ovanstående föreslår utredningen att kommuner via Brå ska kunna ansöka om bidrag för väl motiverade och tidsbegränsade brottsförebyggande åtgärder. Brå ges även i uppdrag att svara för ett strategiskt kunskapsstöd för att hjälpa kommunerna att uppfylla den nya lagens krav. Länsstyrelsernas stöd till kommunernas brottsförebyggande arbete föreslås utvecklas med inriktning på att erbjuda ett ytterligare operativt stöd. Kommunerna kompenseras för de skyldigheter som följer av lagförslaget genom att anslaget för kommunalekonomisk utjämning höjs, med en summa beräknad utifrån ersättningsmodellen för krisberedskapsarbetet.

Lagen föreslås träda i kraft 1 januari 2023.

Landskrona stads kommentarer till lagförslaget

Landskrona stad har mer än 20 års erfarenhet av att samordna lokala brottsförebyggande frågor. År 2009 tog staden i samverkan med polisen fram en första samverkanöverenskommelse med konkreta åtgärdsplaner baserat på stadens gemensamma problembild. Utgångspunkten var att de utmaningar Landskrona stod inför inte löses av kommunen eller polisen på egen hand, lösningen ligger i en fungerande och strukturerad samverkan. Sedan dess har arbetet utvecklats och förvaltats. Fler myndigheter och aktörer ingår i samarbetet, inte minst fastighetsägarna som också spelar en central roll i det brottsförebyggande arbetet. De brottsförebyggande frågorna organiseras under stadsledningsförvaltningen med Kommunstyrelsen som ansvarig nämnd.

För Landskrona stads del är bedömningen att förslaget inte kommer att ha någon större effekt när det gäller att öka tryggheten och minska brottsligheten i den egna kommunen, eftersom staden redan arbetar på ett sätt som i stor utsträckning påminner om den struktur som förslaget anger. För kommuner som inte kommit lika långt i samverkan med andra myndigheter kan förslaget däremot ha en positiv effekt. Erfarenheterna från att samordna arbetet, tydlig målformulering samt säkerställa god samverkan är goda och kan vara en av flera anledningar till att antalet brott påtagligt har sjunkit i Landskrona stad de senaste åren.

Det är positivt att förslaget inte detaljstyr hur kommuners brottsförebyggande arbete ska organiseras eller vilka arbetssätt och metoder som ska användas. Det kommunala självstyret utgör en grund i det svenska styrelseskicket. En förutsättning för att arbetet ska bli framgångsrikt är att aktiviteter och verksamheter utformas utifrån lokala behov och förutsättningar. I utredningen föreslås att Brå kontinuerligt ska följa upp lagens tillämpning. Landskrona stad betonar att uppföljningen bör utformas på ett sådant sätt så att den inte medför betydande administrativ belastning för kommunerna. Uppföljningen måste vara proportionerlig så att resurser som avsätts för det brottsförebyggande arbetet leder till förändringar i samhället och för medborgarna.

I utredningen konstateras att det är angeläget att staten ytterligare verkar för att främja det brottsförebyggande arbetet i särskilt utsatta områden. Det kan handla om att ge stöd eller att undanröja hinder för ett effektivt arbete. Utredningen föreslår att regeringen tillsätter en fristående expertgrupp för att, skyndsamt och i nära dialog med de aktuella kommunerna, kartlägga den aktuella situationen och identifiera eventuella behov av ytterligare åtgärder från regeringens sida. Landskrona stad välkomnar detta. Det finns exempelvis idag ingen nationell plan för hur utvecklingen i denna typ av områden ska vändas. Ansvaret vilar tungt på varje enskild kommun att avsätta resurser, hitta metoder och samverkansformer som leder till en varaktig och hållbar förändring. De riktade statsbidrag som exempelvis administreras av Delegationen mot segregation eller Socialstyrelsen tilldelas oftast på ett-årsbasis och kan på sin höjd leda till punktinsatser av ringa värde.

Vidare behöver både brottsförebyggande och brottsbekämpande insatser i större utsträckning ske i samverkan med statliga myndigheter. Om kommuner i enlighet med den föreslagna lagen ska kunna teckna lokala överenskommelser förutsätter det lokal närvaro och medverkan från myndigheter såsom Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Skatteverket, Migrationsverket, Kronofogden med flera. I nuläget har många av dessa primärt fokus på större kommuner och lyser med sin frånvaro i mindre och medelstora kommuner.

Avslutningsvis ser Landskrona stad även positivt på att kommunerna ges möjlighet att ansöka om bidrag för tidsbegränsade och motiverade åtgärder. Den typen av stöd möjliggör exempelvis för kommuner att pröva nya metoder och arbetssätt där finansiering saknas. Enligt förslaget ska Brå finansiera bidraget. Landskrona stad ser gärna att Justitiedepartementet prövar möjligheten att ge Länsstyrelserna detta ansvar. Många gånger har regionala myndigheter god kontakt och kännedom om kommunernas lokala förutsättningar och behov och kan därmed göra goda bedömningar samt utgöra stöd i processerna.

Bilagor

- 1 Remis från Justitiedepartementet - Kommuner mot brott (SOU 2021:49)

Stadsledningsförvaltningen

Carina Leffler
Stadsdirektör

Eva Lövbom
Avdelningschef